

Broj: 03/2
Sarajevo, 2012.

PLAN RADA

Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH u 2013. godini

Na osnovu Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH, poslovnika oba doma Parlamentarne skupštine BiH i analize rada Komisije u 2012. godini, Komisija je sačinila plan rada za 2013. godinu.

Osim navedenih pravnih propisa, Komisija je tokom pripreme plana vodila računa o poštovanju principa definiranih odredbama Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (CFSP), Zajedničke sigurnosno-odbrambene politike EU (CSDP), obavezama koje je BiH preuzela potpisivanjem Sigurnosnih sporazuma sa NATO i EU, te EU i NATO standardima općenito, a naročito u pogledu demokratske kontrole nad obavještajno-sigurnosnim sektorom. Također, uzete su u obzir i obaveze koje BiH ima kao potpisnica drugih međunarodnih sporazuma (sa OSCE-om, UN-om, itd.).

1

U skladu s navedenim, Komisija je u 2013. godini planirala realizirati slijedeće:

1. RAZMATRANJE MATERIJALA KOJI PROISTIČU IZ ZAKONOM UTVRĐENIH NADLEŽNOSTI

U skladu sa Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH i Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH, Komisija će u 2013. godini razmatrati slijedeće materijale:

a) Izvještaj o radu Komisije u 2012. godini

Rok: januar

b) Godišnja platforma o obavještajno-sigurnosnoj politici Bosne i Hercegovine za 2012. i 2013. godinu

Rok: januar (zakonski rok istekao 1.11.2012.)

c) Izvještaj generalnog direktora OSABiH o radu i troškovima Agencije u 2012. godini

Rok: januar

d) Izvještaj glavnog inspektora OSABiH o rješavanju žalbi podnesenih protiv Agencije, za period juli-decembar 2012

Rok: januar

e) Godišnji izvještaj predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o aktivnostima Agencije za 2012. godinu

Rok: februar

f) Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o zaključivanju sporazuma Obavještajno-sigurnosne agencije BiH s agencijama stranih država i institucijama stranih država i međunarodnim organizacijama u 2011. godini

Rok: februar

g) Izvještaj ministra sigurnosti BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u 2012. godini

Rok : februar

h) Izvještaj ministra odbrane BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH u 2012. godini

Rok : februar

i) Godišnji izvještaj Ministarstva sigurnosti BiH o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2012. godini

Rok: februar

j) prečišćeni tekst Zakona o OSABiH i Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Rok: februar

k) Izvještaj Ureda za reviziju BiH o provedenoj reviziji u OSABiH za 2012. godinu

rok: mart

l) izmjene i dopune Zakona o OSABiH i Zakona o reviziji u institucijama BiH – usklađivanje kontradiktornih propisa

Rok: mart

m) izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Rok: maj

n) prijedlog Zakona o parlamentarnom nadzoru

Rok: uvjetovan dostavom od strane Domova

o) prijedlog budžeta OSABiH za 2014. godinu

Rok: oktobar

p) okrugli stol ili radionica za predstavnike medija. Tačna tema bit će definirana u dogovoru sa nevladinim organizacijama, nastojeći da se uvažavaju njihove želje i potrebe i uspostavi dobar odnos s Komisijom.

Rok: oktobar

r) Plan rada Komisije za 2014. godinu

Rok: decembar

2. SJEDNICE KOMISIJE I RADNIH GRUPA

a) Redovne sjednice Komisije

Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da Komisija održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Datumi održavanja sjednica bit će utvrđeni u skladu sa brojem, opsegom i datumom prispjeća materijala koji budu dostavljeni Komisiji, odnosno u skladu sa ukazanom potrebom.

3

b) Zajedničke sjednice sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost BiH

Analizirajući nadležnosti i dosadašnji rad ovih dvaju komisija, evidentno je da postoji veliki broj pitanja iz domena nadzora koja se mogu riješiti samo zajedničkim naporima. To se naročito odnosi na pitanja iz oblasti nadzora nad provođenjem Zakona o zaštiti tajnih podataka. Komisija je planirala održavanje barem jedne zajedničke sjednice sa ZK za odbranu i sigurnost u 2013. godini, na kojoj bi trebalo jasnije definirati modalitete dalje saradnje. Tačan termin bit će određen po izvršenim konsultacijama sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost. Ovakva zajednička sjednica bila je planirana između ostalog radi koordiniranog (zajedničkog) rada na Prijedlogu zakona o parlamentarnom nadzoru, ali je tokom 2012. godine, ZK za odbranu i sigurnost samostalno pokrenula aktivnosti vezane za donošenje zakona.

Pozadina procesa:

U skladu s nadležnostima Komisije, parlamentarnom praksom zemalja članica EU, te vlastitim praktičnim iskustvima, Komisija je u ranijem sazivu (mandatni period 2006-2010) zaključila da je potrebno što prije izraditi i usvojiti poseban zakon o parlamentarnom nadzoru.

Naime, odredbom člana 105. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da je Vijeće ministara BiH dužno pripremiti i uputiti u parlamentarnu proceduru zakon o parlamentarnom nadzoru u roku od tri mjeseca nakon uspostavljanja Agencije, a što je propustilo učiniti (Podsjećanja radi, OSABiH je uspostavljena 2004. godine). Imajući u vidu ogroman zaostatak u ispunjavanju ove obaveze od strane Vijeća ministara, kao i realnu potrebu za donošenjem zakona, prethodni saziv Komisije odlučio se pojaviti u ulozi predlagača, te je u tu svrhu formirana posebna Radna grupa za izradu Prijedloga zakona u čijem su sastavu pored članova ZK OSA bili i predstavnici Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva odbrane BiH, NATO Štaba Sarajevo, OSCE Misije u BiH, EUFOR-a i EUPM-a. Članovi Komisije su također ciljano posjetili nekoliko parlamenata u regionu i EU kako bi iz prve ruke došli do relevantnih saznanja i iskustava koja je moguće primijeniti prilikom izrade Prijedloga. Po okončanju svih ovih aktivnosti, Prijedlog zakona je finaliziran i upućen u parlamentarnu proceduru, gdje na kraju nije uspio dobiti potrebnu većinu.

Zatim je u ovom sazivu ZK za odbranu i sigurnost oformila novu radnu grupu, čiji nam sastav ni rezultati rada nisu poznati, ali je za očekivati da će ZK za odbranu tokom 2013. godine imati spreman Prijedlog zakona i uputiti ga u proceduru. Naša Komisija, nažalost, nije bila pozvana da sudjeluje u radnoj grupi, ali ćemo svoj doprinos i komentare dati kada nam materijal prisprije redovnim putem (kada nam Dom proslijedi Prijedlog kao su-nadležnoj Komisiji).

Imajući u vidu ogroman trud koji je dosada uloženi u izradu Prijedloga, potrebu da se rečeni zakon usvoji, kako zbog efikasnijeg vršenja nadzora iz nadležnosti Komisije, tako i u cilju ispunjenja međunarodnih obaveza BiH (proisteklih iz IPAP/NATO ciljeva), Komisija će i dalje u okviru svojih nadležnosti podržavati donošenje Zakona o parlamentarnom nadzoru.

Rok za ovu aktivnost ovisi od aktivnosti ZK za odbranu i sigurnost, te od aktivnosti Doma.

3. POSJETE INSTITUCIJAMA I ORGANIMA

Posjete organima i institucijama koji prirodom svoje djelatnosti potpadaju u nadležnosti Komisije važan su element efikasnog parlamentarnog nadzora. U 2013. godini su stoga u funkciji nadzora planirane slijedeće posjete:

a) Posjete OSABiH

Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da je Komisija nadležna da provodi nadzor nad zakonitošću rada OSABiH. Primarni zadatak Komisije u cilju ispunjavanja funkcije nadzora su posjete organizacijskim cjelinama OSABiH, kojom prilikom se Komisija u mogućnosti na najdirektniji način upoznati sa konkretnim radom uposlenika OSABiH, obaviti kontrolu istoga, te općenito sagledati realno stanje na terenu iz ugla svojih nadležnosti. Posjete koje su vršene u prethodnim mandatima ocijenjene su kao

korisne, kako od strane Komisije, tako i od strane same OSABiH. Shodno tome, Komisija je planirala posjetiti OSABiH i u 2013. godini, i to:

- Centar za obuku Banja Luka (mart)
- Terenski ured u Mostaru (april)
- Terenski ured u Brčkom (maj)
- Sjedište OSABiH u Sarajevu i Interfejs centar (septembar).

Kao i do sada, Komisija se prilikom izbora lokacija rukovodila ranijom praksom, organizacijskom strukturom Agencije, te principima izbalansirane teritorijalne zastupljenosti posjećenih centara u okviru BiH.

Komisija za ovu godinu nije planirala nenajavljene posjete OSABiH.

b) Posjete ostalim institucijama i organima

Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH (ZOZTP) se u nadležnost Komisije stavlja provođenje nadzora nad primjenom Zakona od strane institucija BiH, entitetskih organa i organa na ostalim nivoima državne organizacije BiH.

Potpuna i bezuvjetna primjena odredbi ZOZTP također je i jedan od kriterija koje BiH treba ispuniti na svom putu ka NATO-u i EU.

5

S tim u vezi, Komisija će u 2013. godini posjetiti predsjedavajućeg Vijeća ministara, Ministarstvo sigurnosti BiH, Ministarstvo odbrane BiH i Ministarstvo vanjskih poslova BiH, kako bi se iz prve ruke upoznala s aktualnim stanjem u tim organima u polju primjene Zakona o zaštiti tajnih podataka. Prilikom ovih posjeta Komisija će ispitati i nivo saradnje između pobrojanih ministarstava i OSABiH.

Rokovi za ovu aktivnost bit će usklađeni sa vremenom i obavezama izvršnih tijela koja će biti predmet posjete, kao i drugim obavezama same Komisije.

Komisija će također obaviti posjete entitetskim parlamentarnim komisijama čije su nadležnosti slične našima. **Rokovi** za ove aktivnosti bit će određeni u dogovoru sa predsjedavajućim entitetskih komisija.

4. EDUKACIJA

Imajući u vidu nadležnosti Komisije, neophodno je nastaviti sa dobrom praksom započetom tokom 2011. i 2012. godine, a koja je za cilj imala osigurati kontinuiranu edukaciju, kako članova Komisije, tako i osoblja u Uredu sekretara. Edukacija će se u 2013. godini odvijati kroz učešće na seminarima, kursovima i studijskim putovanjima. Komisija u ovoj godini planira organizirati slijedeće obuke-radionice:

- a) radionica-stručno savjetovanje na temu Prijedloga izmjena i dopuna Zakona o OSABiH
- b) radionica- stručno savjetovanje na temu Prijedloga izmjena i dopuna Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Termini za ova stručna savjetovanja bit će određeni u skladu sa stepenom realizacije ostalih aktivnosti Komisije, kao i raspoloživim vremenom članova.

Redovna do-obuka o rukovanju tajnim podacima i ostalim procedurama koje su Komisiji potrebne u radu, a koje proizilaze iz Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH i Zakona o OSABiH bit će dogovorene sa predstavnicima Državnog sigurnosnog organa i OSABiH, u skladu sa potrebama Komisije.

5. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Komisija će u 2013. godini nastaviti dosadašnji trend uzajamno korisne međunarodne saradnje, prije svega kroz realiziranje slijedećih aktivnosti:

- a) **Sastanak s direktorom Odjela za sigurnosnu saradnju Misije OSCE-a u BiH.** OSCE Misija u BiH dugogodišnji je partner Komisije čiji je doprinos dosadašnjim uspjesima Komisije nesporan. U želji da se konstruktivna saradnja sa Misijom nastavi, kao i da se riješe određeni problemi u saradnji, uočeni tokom 2011. i 2012. godine, planiran je niz sastanaka sa direktorom Odjela za sigurnosnu saradnju, na kojima će biti dogovarani i usklađivani modaliteti i opseg saradnje Komisije i OSCE-a u 2013. godini.

Rok za ovu aktivnost: **kontinuirano.**

- b) **Učešće na Četvrtoj regionalnoj konferenciji parlamentarnih tijela za nadzor nad obavještajnim službama u Jugoistočnoj Evropi.**

Rok za ovu aktivnost je **mart.**

- c) Komisija će pokušati organizirati **sastanak sa srodnim komisijama iz susjednih zemalja (Srbija, Hrvatska i Crna Gora)**, bilo u formi radnog sastanka, ili nešto uže regionalne konferencije, u BiH. Ovaj format kontakta je bitan za Komisiju, jer su naše kolege iz susjednih zemalja dobro upućene, kako u relevantna pitanja iz naših nadležnosti, tako i u specifično okruženje u okviru kojeg se potrebne reforme trebaju provesti. Također, sa kolegama iz susjednih država ne postoji jezička barijera, pa je radna komunikacija lakša i brža nego kad su u „regionalni format“ uključene i zemlje zbog kojih jezik konferencije mora biti engleski. Rok za ovu aktivnost je **juni.**
- d) **Studijska posjeta Kraljevini Norveškoj.** Komisija je neformalni poziv za ovu aktivnost već primila od strane NUPI/IRU. Po našim trenutnim saznanjima, planirani rok za ovu aktivnost je **juli.**

- e) **Sastanak s Komandantom NATO Štaba Sarajevo.** Jedan od bitnih preduvjeta koji stoje pred BiH u smislu njenih NATO i EU aspiracija je uspostava potpune i efikasne civilne demokratske kontrole nad obavještajno-sigurnosnim sektorom. Na ovaj cilj nadovezuju se potpuna i bezuvjetna primjena Zakona o zaštiti tajnih podataka i Sigurnosnog sporazuma između NATO-a i BiH, te ispunjavanje kriterija za pozitivnu ocjenu u okviru IPAP-a. U sklopu dosadašnjih napora Komisije, NATO Štab Sarajevo uvijek se pojavljivao kao vrijedan i koristan partner i podrška. S time na umu, i želeći nastaviti takav trend, Komisija je planirala ponovo se sastati sa Komandantom NATO HQSa. Rok za ovu aktivnost je **april**.
- f) **Uzvratna posjeta predstavnika Komisije za obavještajni nadzor Slovačke.** Komisija je krajem 2012. godine prihvatila da u 2013. godini bude domaćin za bilateralnu posjetu slovačkih kolega. Planirani rok za ovu aktivnost je **prvi kvartal 2013.**
- g) **Sastanak sa najvišim predstavnicima međunarodne zajednice u BiH.** Komisija smatra da je u cilju poboljšanja komunikacije između Komisije i različitih međunarodnih organizacija i aktera u BiH, kao i unaprjeđenja međusobne koordinacije tih organizacija (na aktivnostima koje su usmjerene na podršku Komisiji), uputno organizirati jedan veliki zajednički sastanak, na koji namjeravamo pozvati predstavnike NATO Štaba Sarajevo, Delegacije Evropske Komisije, OHR(IRU), OSCE, USAID, DCAF, te ambasadore zemalja koje pružaju podršku Komisiji, skupa sa njihovim vojnim atašeima. Na sastanku bi bili razmatrani mogući pravci saradnje u 2013. godini i dalje, te bi svima bili predstavljeni ciljevi Komisije, odnosno projekti za koje Komisija bude ustanovila da bi joj u njima dobro došla materijalna, tehnička, savjetodavna ili slična pomoć međunarodne zajednice. Ovim bismo riješili problem preklapanja ponuda za saradnju koje dobijamo od strane različitih organizacija, te dupljanja ponuda za pojedine aktivnosti, uz istodobni nedostatak podrške za druge, a koje Komisija smatra jednako ili više bitnim. U cilju bolje fokusiranosti svih aktera na temu sastanka, mišljenja smo da bi isti trebalo organizirati van Sarajeva. Rok za ovu aktivnost je **februar**.
- h) **Posjete drugim parlamentima.** OSCE Misija u BiH ponudila je da za Komisiju organizira i pokrije troškove dvije međudržavne posjete u toku 2013. godine. U ovom trenutku nemamo detalje o destinacijama i terminima, a o konkretnom prihvatanju ponude odlučit ćemo ravnajući se iskazanim potrebama Komisije, te mogućnošću da ponuđeni termin prihvatimo, imajući u vidu redovne obaveze Komisije, kao i dužnost članova Komisije da prioritetno prisustvuju sjednicama Domova.

6. OSTALO

Komisija će u 2013. godini nastojati da uspostavi i održi što je moguće bliži i češći kontakt sa institucijama koje su u njenoj nadležnosti, sa ciljem ispunjenja svojih zakonskih obaveza. Sastanci sa predstavnicima domaćih institucija vjerovatno će u 2013. godini biti jačeg intenziteta nego u 2012., budući da je Komisija sada daleko bolje obaviještena o različitim pitanjima iz domena svoga rada nego što je to bila na početku svoga rada (mandata). Prije svega je sastanke potrebno održati sa ministrima sigurnosti, odbrane i vanjskih poslova, budući da su ta tri ministarstva najizloženija pažnji Komisije, zbog svojih (dosad neispoštovanih) obaveza u smislu potpune sprovedbe Zakona o zaštiti tajnih podataka. Ovi bi sastanci svakako bili potrebni i zbog promjena do kojih je došlo rekonstrukcijom prvobitnog saziva VM (odnosno i promjena do kojih je došlo na čelu ministarstava. Planirani rokovi za ovu aktivnost su **februar i mart**.

Pored ovog, namjeravamo se zasebno sastati i sa predsjedavajućim Vijeća ministara BiH, kako bismo u direktnom razgovoru razriješili jedan broj pitanja iz naše nadležnosti, te postavili dobar temelj za redovniju buduću saradnju njegovog ureda i Komisije. Planirani rok za ovu aktivnost je **mart**.

Komisija će nastojati sustići trenutni zaostatak u radu nastao usljed dvije velike pauze u kontinuitetu njenog rada. Prvi zaostatak desio se zbog dugotrajnog formiranja vlasti nakon izbora 2010., a drugi zbog također dugotrajno nejasne situacije sa parlamentarnom većinom (našom Komisijom po Zakonu o OSABiH mora predsjedavati osoba iz opozicione stranke, a što nekoliko mjeseci nije bilo moguće jasno ustanoviti. Aktuelni predsjedavajući se uzdržavao od zakazivanja sjednica i drugih aktivnosti Komisije, ne želeći dovesti u pitanje legalitet odluka i akata koji bi se tokom sjednica i drugih aktivnosti Komisije neminovno donosili).

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE
Amir Fazlić